

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ A „MARKETS IN FINANCIAL INSTRUMENTS” (MIFID) IRÁNYELVRŐL

A hatékony és egységes európai tőkepiac kialakítása érdekében az Európai Unió fő döntéshozó szervei 1999-ben akcióttervet fogadtak el, amelynek egyik sarokköve „A pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK Irányelv” (az irányelv angol elnevezése alapján a továbbiakban MiFID - Markets in Financial Instruments Directive, vagy Irányelv). A MiFID meghatározza a befektetési szolgáltatások és pénzügyi eszközök körét, egységes szervezeti-ügyviteli előírásokat rögzít a kereskedés átláthatóságának növelése érdekében. Az Irányelv 2007. november 1-jén lépett hatályba az Európai Unió 27 tagállamában, továbbá Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában.

A befektetési szolgáltatásokra vonatkozó uniós irányelv, a “Markets in Financial Instruments” irányelv (MiFID) alapján a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Törvény vagy Bszt.) 2007. december 1-jén Magyarországon is hatályba lépett. Az Irányelv és a törvény a pénzügyi piacokra egységesen érvényes szolgáltatási szabályokat és átláthatósági követelményeket teremtettek, illetve a befektetők védelmének erősítését célzó szabályokat határoztak meg.

1. Ügyfelek kategorizálása és a befektetési szolgáltatást nyújtó tájékoztatási kötelezettsége

A Törvény három, kötelezően alkalmazandó besorolási kategóriát határoz meg. A befektetési szolgáltatásokat nyújtó intézmények ezekbe a kategóriákba kötelesek ügyfeleiket besorolni. Ezek a besorolási kategóriák: lakossági ügyfél, szakmai ügyfél és elfogadható partner.

Az egyes besorolási kategóriákba tartozó ügyfelek számára elérhető információ, illetve befektetővédelem eltérő, a befektető védelmi intézkedéseket, illetve a szolgáltatók számára előírt információnyújtási és – szerzési kötelezettség mélységét az irányelv az ügyfél-kategóriákhoz, illetve a nyújtott szolgáltatások jellegéhez igazítja.

Ügyfél kategória	Rövid leírása	Jogszámban meghatározott védelem szintje, illetve tájékoztatás köre
Elfogadható partner	A szakmai ügyfelek szűkebb köre, a Bszt. 51. §-ában felsorolt típusú vállalkozások. Az elfogadható partnerek a pénzpiacokon / tőkepiacokon aktív szereplők, ezért az egyes pénzügyi eszközök, illetve befektetési szolgáltatások vonatkozásában tájékozottságuk, tapasztalatuk feltételezhető.	A MiFID szabályai szerint ez a csoport részesül a legalacsonyabb fokú védelemben. Tájékoztatásukra vonatkozóan csak keretelvek vannak.
Szakmai ügyfél	a) A Bszt. 48. § (1) bekezdésében meghatározott vállalkozások. b) A Bszt. 48. §. (3) bekezdésében kiemelt intézmények. c) A Bszt. 49. §. (1) bekezdésében felsorolt, legalább két feltételnek eleget tevő ügyfelek.	A lakossági ügyfél kategóriába soroltnál alacsonyabb szintű védelem. A lakossági ügyfelek felé közlendő információnál kisebb részletezettségű tájékoztatási kötelezettséget ír elő a Bszt.
Lakossági ügyfél	A fenti két kategória egyikébe sem tartozó ügyfelek.	A három kategória közül a lakossági ügyfél kategória számára biztosítja a jogszabály a legmagasabb szintű védelmet. Részletes tartalmi követelményeket és széleskörű tájékoztatási kötelezettséget ír elő a jogszabály.

A fenti kategóriák közötti átjárás lehetséges az ügyfél kérésére, vagy a befektetési szolgáltatást nyújtó intézmény kezdeményezésére.

1.1. Ügyfél kategóriák közötti átjárás

A Sberbank Magyarország Zrt. által a rendelkezésére álló információk alapján lakossági ügyfélként meghatározott, illetve nyilvántartott ügyfelek írásban kérhetik lakossági ügyfél besorolásuk megváltoztatását szakmai ügyfél besorolásra. A szakmai ügyfélként besorolt ügyfelek számára a szolgáltatók kisebb részletezettségű tájékoztatást nyújthatnak, mint a lakossági ügyfelek számára.

Amennyiben Bankunk Ügyfele írásban kéri a szakmai ügyfél besorolást, Bankunk megvizsgálja a kérelmező ügyfél szakértelmét, tapasztalatait és ismereteit a törvényben előírtak alapján. Ha a kérelem megfelel a Törvényben előírtaknak, és Bankunk úgy véli, hogy a kérelmező ügyfél megalapozott befektetési döntések hozatalára és a döntésekkel járó kockázati tényezők felmérésére képes, a Bank az ügyfél besorolását szakmai ügyfél besorolásra változtathatja.

1.2. Tájékoztatási kötelezettségek

Az ügyfelekhez és potenciális ügyfelekhez eljuttatott minden információnak tisztességesnek, egyértelműnek és nem félrevezetőnek kell lennie.

A tájékoztatás mélysége az ügyfél besorolásától függ.

A Törvény meghatározza a tájékoztatási kötelezettség eseteit, tartalmát, időzítését és formáját mind ügyletkötés előtt, mind ügyletkötés után, továbbá az ügyfél-eszközökről küldendő értesítésekre vonatkozóan is követelményeket állapít meg.

2. Alkalmassági és megfelelőségi követelmények

A Törvény alapján a szolgáltatást nyújtónak meg kell győződnie arról, hogy az ügyfél megfelelő ismeretekkel, tapasztalattal rendelkezik az adott befektetési eszköz kockázatának, jellemzőinek megítéléséhez, illetve bizonyos szolgáltatások esetén további információt kell beszereznie a szolgáltatónak az ügyfél vagyoni-pénzügyi helyzetéről, kockázatvállalási preferenciáiról, befektetési céljairól.

A lakossági ügyfélként besorolt ügyfeleknél a Törvény az alkalmasság és megfelelőség teljes körű vizsgálatát írja elő, tételesen meghatározva a vizsgálat szempontjait.

3. Ügyfelek megbízásainak legkedvezőbb végrehajtása és az ügyfelek megbízásainak kezelése

A Törvény előírja, hogy a szolgáltatót az ügyfelek megbízásaink végrehajtása tekintetében „hatékony legjobb teljesítési kötelezettség” (best execution) terheli, vagyis minden ésszerű lépést meg kell tennie a szolgáltatónak annak érdekében, hogy az ügyfelek számára a lehető legjobb eredménnyel teljesítse azok megbízásait.

A befektetési szolgáltatók számára a Törvény előírja, hogy ki kell dolgozniuk saját legjobb teljesítési politikájukat (Best Execution politika), amelyben meg kell határozniuk minden eszköztípus tekintetében azon kereskedési/végrehajtási helyszíneket, ahol végrehajtják az ügyfélmegbízásokat, és azon tényezőket, melyek befolyásolják a végrehajtási helyszínek megválasztását.

A Törvény az ügyfélmegbízások kezelésével kapcsolatban megköveteli azok azonnali, tisztességes és eredményes végrehajtását. A Törvény továbbá részletes szabályokat határoz meg a nyilvántartások pontos vezetésére, az összehasonlítható megbízások érkezési idejük sorrendjében történő végrehajtására, valamint előírja a szolgáltatók számára, hogy lakossági ügyfelek felé jelezniük kell, ha a lakossági ügyfél által adott megbízás végrehajtása lényeges nehézségekbe ütközik.

4. Az ügyfélkövetelések védelme

Az ügyfelek eszközeinek és követeléseinek megfelelő védelme érdekében a Törvény megköveteli, hogy a szolgáltatók olyan nyilvántartási és számlarendszert alakítsanak ki, amely bármely időpontban, késedelem nélkül lehetővé teszi egy ügyfél eszközeinek más ügyfelek, illetve a szolgáltató saját eszközeitől való megkülönböztetését (szegregációt).

Továbbá a Törvény előírja, hogy az ügyfelek eszközeinek harmadik személynél (alletét-kezelőnél, értéktárnál) történő elhelyezésekor, a harmadik személy kiválasztásakor, megbízásakor és rendszeres felülvizsgálatakor (értékelésekor) elvárható szakértelemmel és gondossággal kell eljárni.

5. Általános szervezeti követelmények

A Törvény a befektetési szolgáltatók szervezeti felépítésére vonatkozóan szigorú szabályokat tartalmaz, megköveteli a jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, kockázatkezelés és belső ellenőrzési funkciók független és hatékony kialakítását.

A Törvény lehetőséget biztosít meghatározott működési funkciók és befektetési szolgáltatások kiszervezésére és meghatározza a kiszervezőre és a kiszervezett tevékenységet végző vállalkozásra vonatkozó feltételeket is.

A befektetési szolgáltatóknak külön eljárásrendben kell rögzíteniük az érdekkonfliktusok azonosítására és kezelésére vonatkozó szabályait.

A Törvény meghatározza, hogy a szolgáltatók az ügyfél által fizetetten vagy nyújtottan kívül díjat, jutalékot vagy nem pénzügyi előnyt (a Törvény szóhasználatában: ösztönzés) milyen feltételek teljesülése esetén fogadhatnak el, illetve adhatnak.

6. Átláthatósági követelmények

A Törvény a szolgáltatók számára meghatározza a szolgáltatók felügyeleti szervei felé szolgáltatandó információk körét, illetve nyilvánosságra hozatali követelményeket állapít meg (kereskedés előtti és kereskedés utáni átláthatósági követelmények).

Tájékoztató az ügyfélmegbízások végrehajtásának irányelvéről

Általános információk

A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény a befektetési vállalkozások számára előírja, hogy ki kell dolgozniuk az ügyfél megbízásokra vonatkozó legjobb teljesítési irányelvüket (Best Execution irányelv). Jogszabályi kötelezettségének megfelelően a Sberbank Magyarország Zrt. ezúton tájékoztatja ügyfeleit a megbízások végrehajtására vonatkozó irányelvről (a továbbiakban: irányelv).

1. Bevezetés

A Sberbank Magyarország Zrt. a megbízások ügyfelek számára legkedvezőbb módon történő végrehajtásával kapcsolatban a következő irányelvet alkalmazza. Bizonyos pénzügyi termékek esetében Ügyfeinknek lehetőségük van – megbízás adásán túlmenően – a Sberbank Magyarország Zrt.-vel fix áron történő közvetlen üzletkötésre. Ebben az esetben a Sberbank Magyarország Zrt. jegyez árfolyamot az adott pénzügyi eszközre. A tranzakció akkor jön létre, amikor ezt a fix árat az Ügyfél elfogadja, ekkor a végrehajtás helyszíne a Sberbank Magyarország Zrt. és az irányelv alkalmazására nem kerül sor.

2. Ügyfeleinktől származó utasítások

Az irányelvben leírtak általános érvényűek, természetesen Ügyfeinknek továbbra is adhatnak attól eltérő utasításokat akár a végrehajtás helyét, akár az üzletkötés módját illetően az adott termék keret-megállapodásában részletezettek szerint. Az ilyen konkrét utasítások minden egyes üzletkötéskor előnyt élveznek, felülírják a jelen dokumentumban kifejtett végrehajtási módokat, ugyanakkor egyben azt is jelentik, hogy a konkrét utasítás megakadályozhatja a Sberbank Magyarország Zrt.-t abban, hogy a megbízást az ügyfél számára legkedvezőbbben hajtsa végre. Általános, valamennyi jövőben megkötendő üzletre vonatkozó utasításokat ugyanakkor a Bank nem fogad el. A Sberbank Magyarország Zrt. az üzletkötésnek konkrét utasítás által nem érintett részére továbbra is a jelen irányelvben leírtaknak megfelelően fog eljárni. Amennyiben további közreműködőket, például bankokat, brókereket, befektetési alapkezelőket, letétkezelőket vesz igénybe a megbízás végrehajtásához, a Sberbank Magyarország Zrt. biztosítja, hogy a közreműködők az ügyfelektől származó utasításoknak megfelelően járjanak el.

3. Megbízások

3.1 A megbízások típusai

Piaci áras megbízás: limitár megadása nélküli megbízás. A piacon elérhető legjobb áron történő vétel vagy eladás. Limitáras megbízás: A megbízó limitárat, olyan árszintet határoz meg, amelynél kedvezőtlenebb áron nem teljesülhet a megbízás. Ennek megfelelően vételi megbízásnál a limitárnál magasabb, míg eladási megbízás esetén limitárnál alacsonyabb áron a megbízás nem teljesülhet.

3.2 Megbízásra vonatkozó további információk

A megbízásokra vonatkozó további információk az adott termékre vonatkozó keret-megállapodásban találhatóak meg.

3.3. A megbízások érvényessége

Napi megbízás: Csak az adott napra érvényes megbízás.

Határozott időre szóló megbízás: Meghatározott napig érvényes megbízás

Határozatlan időre szóló megbízás: Előre nem meghatározott, maximum 30 napos időszakra adott megbízás

4. Megbízások továbbítása

Amennyiben a Sberbank Magyarország Zrt. a megbízást más további banknak vagy brókercégnek továbbítja, biztosítja, hogy a közreműködők a jelen irányelvnek megfelelően járjanak el.

5. Szabályozott piacon vagy multilaterális kereskedési rendszeren kívül végrehajtott megbízások

A végrehajtási irányelvben lefektetetteknek megfelelően egyes pénzügyi eszközökre szóló megbízásokat a Sberbank Magyarország Zrt. szabályozott piacon (tőzsdén) vagy úgynevezett multilaterális kereskedési rendszeren kívül hajt végre, ennek elfogadásáról különálló nyilatkozatot kell kitölteni.

6. Az ügyfélmegbízások összevonására vonatkozó szabályok

A Sberbank Magyarország Zrt. az ügyfelektől érkező megbízások végrehajtását nem vonja össze más ügyfelek megbízásának végrehajtásával.

Ügyfélmegbízások legkedvezőbb végrehajtása

1. Az ügyfélmegbízások lehetséges legjobb teljesítésének kiválasztási kritériumai

A lehetséges teljesítési helyszínek közötti választásnál a Sberbank Magyarország Zrt. jelenleg az alábbi tényezőket veszi figyelembe:

- a pénzügyi eszköz ára
- a megbízás teljesítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó költségek
- a teljesítés (üzletkötés, megbízás végrehajthatósága) valószínűsége
- a lebonyolítás valószínűsége

A „megbízás teljesítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó költségek” magukban foglalják valamennyi az Ügyfelünk által az üzletkötéshez kapcsolódóan kifizetendő költséget: a végrehajtás helyszínének díját, az elszámolóház díjait és további egyéb díjakat, amelyek a végrehajtással kapcsolatban felmerülnek.

A „teljesítés valószínűsége” a végrehajtás helyszínének likviditását veszi figyelembe, azt, hogy a megbízás az adott teljesítési helyszínen milyen valószínűséggel lesz végrehajtható.

A „lebonyolítás valószínűsége” kritérium a lebonyolítás minőségére, az értékpapír és az ellenérték pontos, korrekt kezelésére utal.

2. Termékkategóriák / Pénzügyi termékek kategóriái

Az ügyfélmegbízások teljesítésekor a Sberbank Magyarország Zrt. különbséget tesz a különböző termékkategóriák, a pénzügyi termékek különféle csoportjai között. A termékkategóriák a pénzügyi termékeket tulajdonságaik alapján csoportosítva tartalmazzák.

3. A kritériumok súlyozása

A kritériumok a Sberbank Magyarország Zrt. értékelése szerinti, egymáshoz viszonyított (relatív) fontosságának kimutatása érdekében súlyozásra kerültek. A Sberbank Magyarország Zrt. a megbízások lehetséges legjobb teljesítésének kiválasztásakor a teljes ellenértéket, vagyis a pénzügyi termék árát és a kapcsolódó összes költség nagyságát tekinti elsődleges szempontnak. A további kritériumok súlyozása azt mutatja, az adott tényező mennyire befolyásolja a teljes ellenérték alakulását.

4. Az ügyfélbesorolás hatása

A Sberbank Magyarország Zrt. ügyfeleit a „lakossági”, „szakmai” és „elfogadható partner” kategóriák egyikébe sorolja be. A jelen irányelv a törvényeknek megfelelően a legmagasabb szintű, teljes körű védelmet biztosítja valamennyi „lakossági” ügyfél részére. A Sberbank Magyarország Zrt. ezt a védelmet „szakmai” ügyfelei részére is biztosítani kívánja, ezért számukra nem készít külön irányelvet. Az elfogadható partnerek ilyen jellegű védelemben nem részesülnek.

5. Ügyfélmegbízások legkedvezőbb teljesítési helyszíneinek kiválasztása

A Sberbank Magyarország Zrt. megvizsgálta az ügyfélmegbízások teljesítési helyszíneit, és a súlyozásnak megfelelő értékelés után választotta ki a legjobb teljesítési helyszíneket.

Tájékoztatás érdekellentétek kezeléséről

A Sberbank Magyarország Zrt. arra törekszik, hogy ügyfelei folyamatosan magas színvonalú szolgáltatásokat vehessenek igénybe, illetve, hogy a befektetési szolgáltatásokra irányuló ügyfélkapcsolat során is az ügyfelek legjobb érdekeivel összhangban levő, becsületes, tisztességes és szakmai eljárás követelményeinek megfelelően, az ügyfél számára hátrányos érdek-összeütközések elkerülése, feltárása és kezelése érdekében járjon el.

A 2007. november 1-jén hatályba lépett "Markets in Financial Instruments" Irányelvben (MiFID), illetve a 2007. december 1-jén hatályba lépett, befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvényben (a továbbiakban Törvény) megfogalmazott követelményeknek megfelelően kialakítottuk szervezeti, működési szabályainkat, amelyek lehetővé teszik a lehetséges érdekellentétek azonosítását, feltárását, ellenőrzését és kezelését. Ezeket a szabályokat foglaltuk össze Bankunk érdekellentétek kezeléséről szóló irányelvében.

Ennek a tájékoztatásnak az a célja, hogy az érdekellentétek kezeléséről szóló irányelvünk (a továbbiakban: irányelv) főbb pontjainak áttekintésével bemutassa ügyfeleink számára az érdekeiket védő intézkedések lényegét.

Érdekellentét

Az érdekellentét ellentétes üzleti érdeket jelent, amely a Bank bármely szolgáltatásának nyújtásakor előfordulhat, ha a Bank vagy a Bank bármely ügyfele számára előnyös helyzet a Bank bármely másik ügyfele számára hátrányt jelenthet. Érdekellentétek azért fordulhatnak elő, mert a befektetési szolgáltatók sokrétű és széleskörű üzleti kapcsolatokat alakítottak ki, illetve egyes tevékenységek sajátos jellemzői is érdekellentétet eredményezhetnek.

Tevékenységünk ismeretében meghatároztuk azokat a körülményeket, amelyek érdekellentétet eredményezhetnek, és amelyek ügyfeleinkre nézve hátrányos következménnyel járhatnak.

Érdekellentétek kezelése

Minden feltárt érdekellentét esetében eljárási szabályokat és intézkedéseket dolgoztunk ki az érdekellentétek kezelésére. Az érdekellentétek kezelésének fő szempontjait a 2004/39/EK irányelv (MiFID) és annak végrehajtási irányelvében (2006/73/EK irányelv), illetve a Törvényben rögzítettek alapján alakítottuk ki. Az érdekellentétek kezelésében kiemelkedő fontosságú szempontok:

- függetlenséget biztosítunk a Bank eltérő üzleti tevékenységeiben részt vevő személyek számára, hogy egymástól megfelelő mértékben függetlenül folytathassák tevékenységüket,
- az érdekellentét lehetőségét magában hordozó tevékenységekben részt vevő személyek közötti információcserét megfelelő eljárások alkalmazásával megelőzzük vagy ellenőrizzük, ha az információcsere kárt okozhat az ügyfelek érdekeiben,
- különálló ellenőrzést biztosítunk azon alkalmazottaink felett, akik érdekei között ellentét alakulhat ki, vagy akik más módon érdekellentétet jelenítenek meg,
- javadalmazási rendszerünket úgy alakítottuk ki, hogy a potenciálisan érdekellentétet hordozó kapcsolatokban tevékenykedő alkalmazottak javadalmazása közötti összefüggést vagy közvetlen kapcsolatot kizártuk.

Tájékoztatás ösztönzésekről

A Sberbank Magyarország Zrt. arra törekszik, hogy ügyfelei folyamatosan magas színvonalú szolgáltatásokat vehessenek igénybe, illetve, hogy a befektetési szolgáltatásokra irányuló ügyfélkapcsolat során is az ügyfelek legjobb érdekeivel összhangban, becsületesen, tisztességesen járjon el.

A 2007. november 1-jén hatályba lépett "Markets in Financial Instruments" Irányelvben (MiFID) és a 2007. december 1-jén hatályba lépett, befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységekről szóló törvényben (a továbbiakban: Törvény) megfogalmazott követelményeknek megfelelően az alábbiakban tájékoztatjuk ügyfeleinket a díjjal, jutalékkal vagy nem pénzügyi előnnyel kapcsolatos megállapodások lényeges pontjairól. Az ügyfél kérésére részletes tájékoztatásra is mód van.

Ösztönzések

A Törvény ösztönzésnek nevezi a szolgáltatónak az ügyfél által fizetett vagy nyújtottan kívüli bármilyen díjat, jutalékot vagy nem pénzügyi előnyt és meghatározza, hogy ezeket milyen esetekben fogadhatja el, illetve adhatja a szolgáltató.

Bankunk a harmadik felek által vagy harmadik feleknek fizetett ösztönzések (pl. közvetítői, lebonyolítói jutalék) esetében teljesíti a Törvényben előírt alábbi követelményeket:

- az ösztönzés létéről, jellegéről és összegéről vagy – amennyiben az összeg nem adható meg konkrétan – annak számítási módjáról az ügyfelet a szolgáltatás nyújtását megelőzően világosan, átfogóan, pontosan és érthetően tájékoztatja.
- az ösztönzés emeli Bankunk szolgáltatásainak minőségét.
- Bankunk az ügyfél érdekét legjobban szolgálva jár el.
- az ösztönzések a befektetési szolgáltatás nyújtásához szükséges vagy azt lehetővé tevő szabályszerű díjak (pl. őrzési díjak, elszámolási díjak, igazgatási illetékek, jogi költségek).

Fentiek alapján Bankunk gyakorlatában a következő ösztönzések léteznek:

A Bankunk által forgalmazott befektetési alapokkal kapcsolatos forgalmazói jutalék és letétkezelési díj a szolgáltatás nyújtásához szükséges, azt lehetővé tevő, szabályszerű jutalék és díj, melyek pontos mértékét szerződések rögzítik. A forgalmazói jutalék az alapkezelési díj (melynek mértéke nem haladja meg a 2 %-ot) legfeljebb 70 %-a lehet, a letétkezelési díj nem haladja meg az alapok eszközértékének 0,1 %-át.

Bankunk az ösztönzésekre vonatkozó tájékoztatását szükség szerint frissíti, a tájékoztatást folyamatosan elérhetővé teszi ügyfelei és leendő ügyfelei számára.